
AMANDMANI NA NACRT ZAKONA O DOPRINOSIMA

Član 2. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 2. **(Pojmovi)**

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) Obveznik doprinosa je osiguranik i poslodavac ili isplatilac prihoda, na čiji teret se plaća doprinos;
- b) Obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa je osiguranik i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika;
- c) Osiguranik je fizičko lice obavezno osigurano prema propisima koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;
- d) Radnik je fizičkolice koje u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca prema propisu koji uređuje radne odnose;
- e) Predsjednik i član uprave, odnosno direktor je lice koje je definisano odredbama propisa o radu;
- f) Izabrano, imenovano ili postavljeno lice jest fizičkolice koje je po osnovu obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu vlasti ili obavljanja dužnosti direktora, od strane tijela u kojem obavlja dužnosti, prijavljeno na obavezna osiguranja;
- g) Izaslani radnik je fizičkolice koje za poslodavca sa sjedištem u Federaciji obavlja poslove u drugoj državi ili je na radu u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili međunarodnoj organizaciji u inostranstvu;
- h) Nezaposleno lice je lice koje se kao nezaposleno vodi u kantonalnoj službi za zapošljavanje, u skladu sa propisima o zapošljavanju;
- i) Dobrovoljni osiguranik je lice koje je u skladu s propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju osigurano na dobrovoljno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- j) Inostrani penzioner je fizičko lice s prebivalištem u Federaciji koji prima penziju ili invalidninu isključivo od inostranog nosioca osiguranja;
- k) Lice koje obavlja privremene i povremene poslove je fizičkolice koje obavlja poslove po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, zaključenim u skladu s propisom koji uređuje radne odnose, i po tom osnovu ostvaruje ugovorenu naknadu;

- l) Volonter je fizičko lice koje se, u skladu s propisima, po osnovu ugovora o volonterskom radu nalazi na stručnom osposobljavanju ili na praktičnom radu bez zasnivanja radnog odnosa;
- m) Lice na stručnom osposobljavanju je lice koje se, u skladu sa propisima o radu, bez zasnivanja radnog odnosa, stručno osposobljava na osnovu ugovora;
- n) Pripravnik je fizičkolice koje se, u skladu s propisima o radu i na osnovu ugovora o radu, nalazi na stručnom osposobljavanju za samostalan rad;
- o) Poslodavac je pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekt koji je obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa za zaposlene, lica koja obavljaju privremene i povremene poslove, i za izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju plaću ili drugo primanje;
- p) Isplatilac prihoda je poslodavac, drugo pravno, odnosno fizičko lice ili drugi pravni subjekt koji je dužan da u ime i u korist osiguranika ili u svoje ime, a u korist osiguranika obračuna i plati doprinose istovremeno s isplatom prihoda na koje se plaćaju doprinosi;
- r) Nosioci osiguranja su vanbudžetski fondovi;
- s) Poduzetnik je fizičkolice koje obavlja samostalnu privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost u skladu sa zakonom po osnovu koje plaća porez na dohodak na prihode od samostalne djelatnosti;
- t) Poljoprivrednik je fizičko lice koje obavlja poljoprivrednu djelatnost;
- u) Trgovac pojedinac je fizičko lice upisano u odgovarajući registar kao samostalni trgovac koji promet nije obavezan evidentirati preko fiskalnih uređaja i koji trgovinu na malo obavlja izvan trgovačke radnje, koji je rješenjem nadležnog organa registrovan za djelatnost trgovine na tržnicama na malo (pijacama) na jednom prodajnom mjestu: štandu, stolu, boksu, montažno-demontažnom ili zidanom objektu tipa kiosk kao i na štandu i stolu izvan tržnica na malo, za koje je nadležni organ izdao odobrenje;
- v) Lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu je fizičkolice koje obavlja poslove po osnovu ugovora o djelu, autorskog ugovora, ugovora o dopunskom radu i drugog ugovora ili po nekom drugom osnovu, a za izvršen rad ostvaruje ugovorenu naknadu;
- z) Ugovorena naknada je naknada u kojoj su sadržani porez i doprinosi koji se plaćaju na teret lica koja ostvaruju tu naknadu;
- aa) Plaća je primanje što ga poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca, te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanog lica isplaćuje ili daje u stvarima i/ili uslugama ili ga je bio dužan isplatiti radniku odnosno osiguraniku iz osnove radnog odnosa ili izabranom ili imenovanom licu za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primanja, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos plaće sadrži iznose doprinosa iz osnovice, iznos poreza na dohodak i neto iznos;
- bb) Ostala primanja jesu primanja što ih poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanog lica, osim plaće, isplaćuje

ili daje u stvarima i/ili uslugama ili ih je bio dužan isplatiti zaposleniku, odnosno osiguraniku po osnovu radnog odnosa ili izabranom ili imenovanom licu za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primanja, u skladu s propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primanja sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznos poreza na dohodak i neto iznos;

cc) Doprinos iz osnovice je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u ime i u korist osiguranika;

dd) Doprinos na osnovicu je iznos doprinosa koji obračunava i plaća isplatilac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;

ee) Mjesečna osnovica doprinosa je iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja;

ff) Najniža mjesečna osnovica doprinosa je najniži iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja;

gg) Prosječna mjesečna plaća u Federaciji (u daljem tekstu: prosječna plaća) je prosječan iznos mjesečne plaće isplaćene po zaposlenom u Federaciji u periodu januar – septembar tekuće godine koji objavljuje Federalni zavod za statistiku, a sastoji se od iznosa doprinosa iz osnovice, poreza na dohodak i neto iznosa i služi za utvrđivanje mjesečne osnovice i najniže mjesečne osnovice za obračunavanje doprinosa u kalendarskoj godini koja slijedi iza godine na koju se odnosi prosječna plaća.

Amandman I

U članu 2. u stavu 1. tačka a) i b) su generalno loše formulisane.

Tačka z) istog člana se briše.

Objasnenje

Tačka a) i b) stava 1. člana 2. su zbunjujuće, neprecizne i izazvat će probleme u primjeni.

Šta znači „u korist osiguranika“ u tački b) istog stava i da li je to adekvatan izraz.

U tački z) istog stava pojam „ugovorena naknada“ je također neprecizan i nejasan.

Član 4. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 4. (Obaveza doprinosa)

(1) Obavezom doprinosa smatra se teret što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti za svoje lično osiguranje ili što ga obveznik doprinosa na teret svojih sredstava ima uplatiti u korist drugog lica – osiguranika.

(2) Obavezom doprinosa smatraju se i druge obaveze, odnosno postupci: obračunavanje obaveze, plaćanje nastale obaveze te izvještavanje o obračunatim i plaćenim doprinosima.

(3) Obaveza doprinosa vezana je uz period proveden u osiguranju i uz osnov osiguranja. Početak i prestanak perioda osiguranja te osnov osiguranja utvrđuju nosioci obaveznih osiguranja.

(4) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, obaveza doprinosa prema stavu 2. ovog člana nije nužno vezana uz period proveden u osiguranju.

(5) Obaveze doprinosa po više osnova i za isti period međusobno se ne isključuju.

Amandman II

U članu 4. stav 1. se briše.

Obrazloženje

U članu 4. stav 1. je potpuno nejasan i neprecizan. Obiluje pleonazmima jer se u tri reda tri puta spominje riječ „teret“.

„Teret“ nije finansijski ili stručni pojam, niti se zna šta on znači.

Zbog navedenog će se pojaviti problemi u praksi prilikom tumačenja i primjene ove odredbe.

Član 9. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 9. (Doprinosi za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje)

(1) Iz osnovice, na teret obveznika doprinosa, stopa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje je 18,50%.

(2) Na osnovicu, dodatni doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja s uvećanim trajanjem, za osiguranika kod kojeg se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

a) kao 14 mjeseci, obračunava se po stopi od 3,83%

b) kao 15 mjeseci, obračunava se po stopi od 5,75%

- c) kao 16 mjeseci, obračunava se po stopi od 7,67%
- d) kao 18 mjeseci, obračunava se po stopi od 11,50%

(3) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti i smrti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti za lica iz člana 21., 36. i 37. ovog zakona, te ostalica osigurana u određenim okolnostima u skladu sa propisom o penzijskom i invalidskom osiguranju, obračunava se po stopi od 5%.

Amandman III

Alternativa 1:

U članu 9. u stavu 2. tački a) broj „3,83“ mijenja se brojem „3,0“.

U tački b) broj „5,75“ mijenja se brojem „4,5“.

U tački c) broj „7,67“ mijenja se brojem „6,0“.

U tački d) broj „11,50“ mijenja se brojem „9,0“.

Alternativa 2:

Ukoliko se ne prihvati amandman iz člana 5. kojim se stopa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje smanjuje sa 18,5% na 18% onda se član 9. stav 2. mijenja na sljedeći način:

U članu 9. u stavu 2. tački a) broj „3,83“ mijenja se brojem „3,08“.

U tački b) broj „5,75“ mijenja se brojem „4,62“.

U tački c) broj „7,67“ mijenja se brojem „6,16“.

U tački d) broj „11,50“ mijenja se brojem „9,25“.

Objasnenje

Nejasan je način na koji su utvrđene stope iz člana 9. ovog zakona.

Prilikom preračuna dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja s uvećanim trajanjem, dva mjeseca beneficiranog staža su 1/6 od 18,50%, što iznosi 3,08%, a ne 3,83% kako je predloženo u Nacrtu zakona.

Obzirom da smo u članu 5. predložili da stopa za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje bude 18%, onda 1/6 od 18% iznosi 3%, 1/4 od 18% iznosi 4,5%, 1/3 od 18% iznosi 6% i 1/2 od 18% iznosi 9%.

Što se tiče prijedloga za izradu simulacija prema stopama iz člana 9. one će omogućiti da se napravi prikaz obračuna doprinosa prema predloženim rješenjima.

Član 10. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 10. (Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje)

Za obavezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

- a) doprinos za zdravstveno osiguranje iz osnovice obračunava se po stopi od 13,5%.
- b) posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inostranstvu propisuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na prijedlog Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- c) doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:
  - 1) za osiguranika korisnika penzije, iz člana 31. st. (1) i (3) ovog zakona, obračunava po stopi od 1,2%;
  - 2) za osiguranika nezaposlenolice iz člana 22. ovog zakona, kao i lice na stručnom osposobljavanju iz člana 21. ovog zakona obračunava po stopi od 2%;
  - 3) za osiguranike iz čl. 36. i 37. ovog zakona, za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, obračunava po stopi od 5%;
  - 4) za osiguranike iz člana 38. ovog zakona, u određenim okolnostima, obračunava po stopi od 2%.

Amandman IV

U članu 10. u stavu 1. tački a) broj „13,5“ mijenja se brojem „12“.

Obrazloženje

Stopa po kojoj se obračunava doprinos za zdravstveno osiguranje je previsoka.

BiH spada u države regiona sa najvećom stopom po kojoj se obračunava doprinos za zdravstveno osiguranje.

Naprimjer, prema Zakonu o doprinosima u Republici Srpskoj stopa doprinosa na osnovicu za zdravstveno osiguranje iznosi 12%.

Prema Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje Republike Srbije stopa po kojoj se obračunavaju doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje je 10,3%.

Bitno je spomenuti da plaćanje doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje radniku nije jedina obaveza poslodavca. Prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju poslodavci su dužni da isplaćuju radniku i naknadu plaće za prvih 42 dana bolovanja radnika, kao i troškove liječenja u slučaju povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti.

Shodno navedenom, neophodno je rasteretiti poslodavce i smanjiti stopu doprinosa na način kako je i predloženo i po uzoru na zakonska rješenja susjednih država a istovremeno naći supstituente za nedostajuća sredstva u fondu.

Član 12. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 12.

(Obavezni doprinosi za osiguranike po osnovu samostalnog rada)

Doprinosi i stope na osnovicu:

- a) doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 18,50%
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 13,50%
- c) doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti po stopi od 1%.

Amandman V

U članu 12. u stavu 1. tački a) broj „18,50“ mijenja se brojem „18“.

U tački b) broj „13,50“ mijenja se brojem „12“.

U tački c) broj „1“ mijenja se brojem „0,5“.

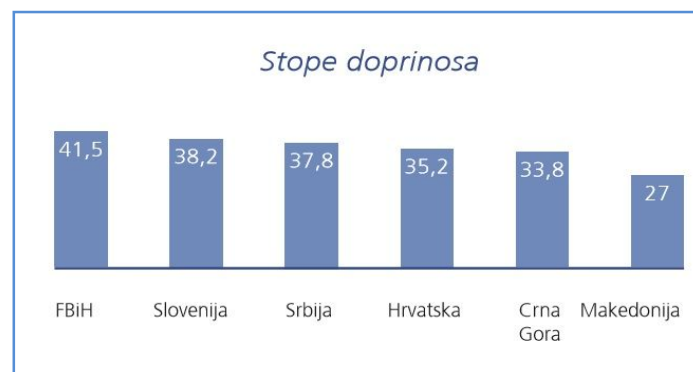
Obrazloženje

Poreski klin u FBiH, odnosno opterećenje rada, među najvećim je u Evropi.

Adekvatno smanjenje stopa doprinosa, naročito kod malih i srednjih preduzeća, može pokrenuti novo zapošljavanje i time stvoriti pretpostavku za smanjenje nezaposlenosti u BiH. U tom kontekstu potrebno je nivo opterećenja poslodavaca svesti bar na prosjek zemalja u regiji.

Da BiH ima najveće stope doprinosa pokazuje i izvještaj Svjetske banke “BiH - Izazovi i preporuke za reforme - pregled javnih rashoda i institucija”.

U nastavku je prikazan pregled stopa doprinosa u regionu iz kojeg je vidljivo da se FBiH nalazi na prvom mjestu sa najvećom stopom:

Visoke stope doprinosa i poreza na plaću su jedni od najznačajnijih faktora crne i sive ekonomije.

Smanjenjem stopa izdvajanja za zaposlene može se pokrenuti novo zapošljavanje, smanjiti nezaposlenost, povećati potrošnja i omogućiti veće punjenje budžeta i vanbudžetskih fondova.

Jedan od osnovnih ciljeva Reformske agende jeste smanjenje stopa doprinosa u cilju stvaranja uslova za novo zapošljavanje. Uloženi amandman je zbog toga potpuno u skladu sa ciljevima Reformske agende.

Stabilnost i održivost vanbudžetskih fondova obezbijediće se iz veće naplata doprinosa, koja je prema podacima Porezne uprave veća za cca 10% i naplata doprinosa od novozaposlenih koji od korisnika vanbudžetskih fondova postaju oni koji ih pune.

Član 13. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 13. (Obveznici doprinosa)

(1) Obveznici doprinosa su:

- a) radnici;
- b) izabrana, imenovana i postavljena lica koja ostvaruju zaradu, odnosno plaću i/ili razliku zarade, odnosno plaće;
- c) direktor koji poslovodnu funkciju obavlja u radnom odnosu ili bez radnog odnosa;
- d) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove po ugovoru zaključenom neposredno s poslodavcem;
- e) lica koja ostvaruju naknadu plaće u skladu sa propisom koji uređuje finansijsku podrškuporodici sa djecom;
- f) lica koja ostvaruju naknadu u skladu sa propisom koji uređuje obavezno zdravstveno osiguranje;
- g) lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu;
- h) vjerski službenici;
- i) lica zaposlena u inostranstvu;
- j) inostrani penzioneri;
- k) strani državljani u ovisnosti od radnog i/ili socijalnog statusa;
- l) ostalalica uključena u obavezno osiguranje, u skladu sa propisima kojim se uređuje obavezno osiguranje.

(2) Obveznici doprinosa na osnovicu su:

- a) poljoprivrednici;
- b) poduzetnici;
- c) poslodavci za radnike za vrijeme neplaćenog odsustva u skladu sa propisom koji uređuje sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja;
- d) vlasnik privrednog društva sa sjedištem na području Federacije ukoliko nije obavezno osiguran po drugom osnovu;

- e) isplatalacpenzija za korisnike penzija za koje vrši isplatu;
- f) nadležna javna služba za zapošljavanje u skladu sa propisima o posredovanju u zapošljavanju;
- g) zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizičkalica u skladu sa ovim zakonom.

(3) Poslodavac je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom računa s uvećanim trajanjem, u skladu sa zakonom.

(4) Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za slučaj invalidnosti i fizičke onesposobljenosti po osnovu povrede na radu i profesionalne bolesti i doprinosa za zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti, u slučajevima utvrđenim zakonom jesu:

- a) zadruga - za lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju privremene i povremene poslove preko zadruga, u skladu sa zakonom koji uređuju sistem obaveznog socijalnog osiguranja;
- b) zavod za zapošljavanje - za lica promijenjene radne sposobnosti, koje javna služba za zapošljavanje s evidencije upućuje na prekvalifikaciju, odnosno dokvalifikaciju;
- c) organ, organizacija ili ustanova (škola, fakultet i dr.) - kod koje se učenik ili student nalazi na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
- d) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se obavlja volonterski rad, odnosno služba za zapošljavanje kada ona uputi na volonterski rad - za volontera;
- e) organ, organizacija ili ustanova u kojoj se lice stručno osposobljava – za lica koje se stručno osposobljava;
- f) drugi pravni subjekti, u skladu sa zakonom i drugim propisima koji uređuju sistem obaveznog osiguranja.

Amandman VI

U članu 13. u stavu 1. tački i) briše se ; dodaje se zarez i riječi „koja primaju plaću u FBiH“.

U stavu 2. istog člana brišu se tačke b), c) i d).

Objasnenje

Prema predloženom zakonskom rješenju obveznik doprinosa je lice koje je zaposleno u inostranstvu. U tom slučaju postoji obaveza plaćanja doprinosa i u inostranstvu i u Federaciji BiH, što je potpuno neopravdano.

Predloženim amandmanom bi se zadržala postojeća obaveza, ali samo za lica koja primaju plaću u FBiH.

U slučaju da postoji sporazum o izbjegavanju dvostrukog poreza između BiH i drugih država odredbe tog sporazuma imaju prioritet u odnosu na odredbe zakona.

Tačka b) se briše iz razloga što poduzetnik ne može biti obaveznik doprinosa ukoliko nije u radnom odnosu. Ukoliko je poduzetnik u radnom odnosu onda doprinose plaća ili kao radnik, ili kao menadžer.

Tačka c) se briše, jer poslodavac ne treba da plaća doprinose za radnike za vrijeme neplaćenog odsustva. U tom periodu prava i obaveze po osnovu rada miruju, a shodno tome se ni doprinosi ne plaćaju.

Tačka d) se briše iz sljedećih razloga.

Doprinosi se plaćaju po osnovu ugovora o radu, nekog angažmana, odnosno isplaćene naknade. Kako onda vlasnik privrednog društva može biti obaveznik doprinosa, ukoliko nije obavezno osiguran po drugom osnovu. Obrazloženje je isto kao i za tačku b).

S druge strane šta ukoliko postoji više suvlasnika u jednoj kompaniji, u tom slučaju bi svaki od njih bio obaveznik. I šta ukoliko jedan od suvlasnika firme ima udio od 0,1%, da li je i taj suvlasnik obaveznik.

Zakon mora regulisati svaku situaciju koja može da se pojavi u praksi.

Član 16. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 16.

(Obračun doprinosa za osiguranika po osnovu radnog odnosa)

Doprinosi se obračunavaju iz osnovice prema mjesečnoj osnovici – plaći iz člana 17. ovog zakona, i to:

- a) doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi iz člana 9. stav (1) ovog zakona
- b) doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz člana 10. tačka a) ovog zakona
- c) doprinos za osiguranje u slučaju nezaposlenosti po stopi iz člana 11. ovog zakona.

Amandman VII

Član 16. se briše.

Obrazloženje

Član 16. je nepotreban, jer sve što je njime definisano već je rečeno u članu 12.

Ukoliko je nešto ranije regulisano, nema potrebe za ponavljanjem, jer samo može dovesti do konfuzija u primjeni zakona.

Član 17. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 17. (Osnovica za obračun doprinosa)

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primanje od nesamostalnog rada, oporezivo porezom na dohodak, što ga poslodavac ili drugo lice umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u stvarima i/ili uslugama ili je bilo dužno isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) U mjesečnu osnovicu uključene su i naknade plaće: za prekid rada koji nije prouzročio radnik, za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi, za vrijeme odsustva s posla radnika u vrijeme korištenja godišnjeg odmora, za vrijeme odsustva s posla u skladu sa zakonom, kolektivnom ugovoru i dr., za vrijeme odsustva radnika s posla radi obrazovanja i stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika, u slučajevima privremene spriječenosti za rad uslijed bolesti do 42 dana i zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti koja se isplaćuje iz sredstava pravnog, odnosno fizičkog lica kod kojeg je osiguranik zaposlen.

(3) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključeni su i iznosi ostalih primanja od nesamostalnog rada, oporezivih porezom na dohodak i to: naknada za topli obrok, naknada za prijevoz na posao i s posla i naknada za regres.

(4) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključena su i ostala primanja što ih poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljani rad u skladu sa ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom, a ta se primanja ne odnose na naknadu za rad u određenom mjesecu, kao što su: dodatna plaća (van redovnih mjesečnih plaća) i ostala slična primanja od nesamostalnog rada.

(5) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključena su i primanja po osnovu naknada, koristi, premija, potpora, bonusa, nagrada, dnevnica, terenskog dodatka i otpremnine i ostalaprimanja, isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, u skladu s propisima o porezu na dohodak.

(6) U mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa po stopama iz člana 16. ovog zakona uključene su i zaostale plaće odnosno razlike plaća koje se odnose na protekle porezneperiode, a koje se radniku ili bivšem radniku isplaćuju u tekućem poreznom periodu na osnovu sudske presude osim iznosa zatezних kamata koje se u ovom slučaju ne smatraju oporezivim prihodom od nesamostalnog rada.

(7) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovog člana ne može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac ili drugolice umjesto poslodavca dužno isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obaveze poslodavca prema radniku, ali ne može biti niža od najniže plaće u skladu sa Općem kolektivnim ugovorom ili posebnim propisom.

(8) Mjesečna osnovica utvrđena prema st. (1) i (2) ovog člana za lice koje obavlja poslovodnu funkciju direktorane može iznositi manje od iznosa što ga je poslodavac dužan isplatiti prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, odnosno prema drugom aktu koji uređuje obaveze poslodavca prema direktoru, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(9) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, osnovicom za obračun doprinosa ne smatra se trošak pripremanja obroka u vlastitom restoranu kod poslodavca ili obroka isporučenog poslodavcu od lica registrovanog za usluge keteringa u iznosu do 4,50 KM dnevno po radniku.

(10) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 65% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

Amandman VIII

U članu 17. u stavu 1. nejasno je šta obuhvaća pojam „plaća“.

U stavu 2. broj „42 dana“ mijenja se riječima „perioda utvrđenog zakonom“.

U stavu 3. iza riječi „obrok“ dodaju se riječi: „ukoliko prelazi iznos od 90 KM“.

Iza riječi „posla“ dodaju se riječi: „ukoliko prelazi iznos od 40 KM“.

Iza riječi „regres“ dodaju se riječi: „ukoliko prelazi iznos od 300 KM“.

U stavu 4. riječi „dodatna plaća (van redovnih mjesečnih plaća)“ se brišu.

U stavu 5. riječ „koristi“ se briše.

Iza riječi „dnevnicā“, „terenskog dodatka“ i „otpremnine“ dodaju se riječi „isplaćeni iznad neoporezivih iznosa“.

U stavu 8. riječi „ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće“ se brišu.

Stav 9. se briše.

Objasnenje

Za stav 1.:

Ovaj stav može da dovede do pogrešnih tumačenja u praksi, jer nije definisano šta se podrazumijeva pod pojmom „plaća“.

Jedan od razloga za donošenje ovog zakona jest ugovaranje bruto plaće, tj. iznosa u kojem su obračunati doprinosi na plaću i iz plaće.

Kako bi se izbjegla pogrešna tumačenja prilikom primjene zakona potrebno je jasno definisati o kojoj se plaći radi u stavu 1. člana 17.

Za stav 2.:

Period od 42 dana u kojem poslodavac ima obavezu naknade plaće u slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti regulisan je Zakonom o zdravstvenom osiguranju. Ukoliko dođe do njegovih izmjena onda će se morati promijeniti i ovaj zakon, ili će doći do situacije da dva zakona regulišu različito istu stvar.

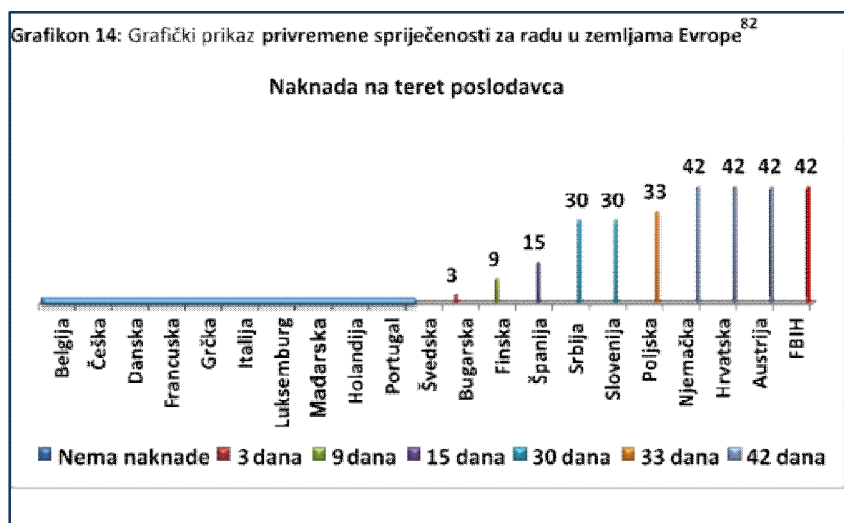
Obzirom da je od strane Udruženja poslodavaca FBiH pokrenuta Inicijativa za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju, u slučaju njenog usvajanja neophodno je izmijeniti član 17. stav 2. ovog zakona. Nadležno ministarstvo je uzelo u razmatranje pomenutu inicijativu.

U slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti radnika, povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti poslodavac mora naći adekvatnu zamjenu kako se ne bi prekinuo kontinuitet u poslovanju i tada je poslodavac izložen duplom trošku, što se može negativno odraziti na njegovo poslovanje.

Također, slučajevi iz prakse pokazuju razne zloupotrebe bolovanja i neophodno je izmijeniti zakonsku odredbu i zaštititi poslodavce od takvih slučajeva.

Federacija BiH se nalazi među zemljama sa najdužim trajanjem bolovanja, čak do utvrđivanja trajne nesposobnosti za rad, ili izlječenja što može pričiniti veliku štetu poslodavcu.

Na grafikonu u nastavku prikazat ćemo koliko bolovanje traje FBiH i drugim državama, te period u kojem je poslodavac dužan plaćati naknadu za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Shodno navedenom, propisi u BiH bi se trebali uskladiti sa propisima zemalja u okruženju i sa zemljama Evropske unije.

Usvajanjem predloženog amandmana u mjesečnu osnovicu obračuna doprinosa biće uključene naknade plaće u slučajevima privremene spriječenosti za rad usljed bolesti, ali za period utvrđen zakonom.

Za stav 3.:

Predloženim rješenjem u Nacrtu zakona o doprinosima osim plaće oporezuje i naknada za topli obrok, prijevoz i regres. To predstavlja dodatno opterećenje za poslodavce, povećava troškove poslovanja, a samim tim dovodi i do nekonkurentnosti.

Predloženim amandmanom ostavio bi se jedan dio naknade za topli obrok, prijevoz i regres, koji ne bi ulazio u mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa, kao što je i u nekim zemljama EU, poput Slovenije i Hrvatske i u nekim zemljama okruženja.

Za stav 4.:

Nema potrebe da se izdvaja dodatna plaća kao posebna kategorija koja ulazi u mjesečnu osnovicu za obračun doprinosa.

Prema rješenjima većine zemalja ugovara se godišnja plaća, koja se isplaćuje jednom sedmično, mjesečno, godišnje, i sl. Godišnji iznos čini osnovicu za obračun doprinosa i nebitno je u kojem se periodu isplaćuje.

Za stav 5.:

Nije jasno šta se pod pojmom „koristi“ podrazumijeva.

Dnevnice, terenski dodaci i otpremnine su dohoci koji su neoporezivi ukoliko se isplaćuju do određenog iznosa, te je neophodno u zakonu to i naglasiti kako ne bi došlo do konfuzije prilikom primjene.

Na sličan način je ovo pitanje regulisano *Zakonom o doprinosima Republike Hrvatske*: „...primici po osnovu naknada, potpora, nagrada, darova, dnevnica, terenskog dodatka, pomorskog dodatka i otpremnine isplaćeni iznad neoporezivih iznosa, sukladno propisima o porezu na dohodak.“

Za stav 8.:

Prilikom donošenja zakona neophodno je voditi računa o svim situacijama koje se mogu pojaviti u praksi. Ovdje je zakonodavac propustio mogućnost poslovanja jednog preduzeća sa gubitkom. U tom slučaju moguće je da svi radnici, uključujući i direktora primaju minimalnu plaću, sve dok traje ovakvo stanje. Obzirom da se doprinosi obračunavaju na isplaćenu sumu, nerealno je zahtijevati da u zakonu stoji da iznos ne može biti niži od iznosa prosječne plaće. Doprinosi su vezani za ono što je isplaćeno, te je potpuno neustavno zahtijevati da se obračuna doprinos na veću plaću od one koja se isplaćuje.

Za stav 9.:

Trošak se ne može poistovjeđivati sa naknadom. Osnovica za obračun doprinosa je naknada koja je isplaćena i ona se može oporezovati.

Prilikom kupovine utroška za pravljenje obroka na isti je plaćen PDV koji ne može biti odbitni porez. Tako da troškovi za pripremanje obroka ne mogu ni biti osnovica za plaćanje doprinosa. Osim toga nismo našli primjer ni u jednoj od zemalja da ti troškovi mogu biti osnovica za plaćanje doprinosa. Oni mogu biti osnovica za utvrđivanje poreza, ali ne i doprinosa.

Član 18. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

**Član 18.
(Način obračunavanja doprinosa)**

(1) Obaveze doprinosa obračunavaju se pojedinačno - za svakog osiguranika i prema plaći za svaki mjesec ili dio mjeseca u kojemu je radnik bio u radnom odnosu, odnosno prema svakom pojedinačno isplaćenom ostalom primanju.

(2) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istovremeno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom plaće.

(3) Doprinosi prema ostalim primanjima obračunavaju se prije isplate primanja i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom ostalih primanja.

(4) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(5) Ako se plaća ili dio plaće daje u stvarima i/ili uslugama ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenoj plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na

naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(6) Prema ostalim primanjimakoji se daju u stvarima i/ili uslugama ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

(7) Doprinos obračunate iz osnovice poslodavac, odnosno isplatilac plaće umjesto poslodavca obustavlja od plaće i ostalih primanja te ih plaća u ime i u korist osiguranika.

(8) O vrsti i iznosu obaveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunati, periodu na koji se obaveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvještaj i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok, te oblik i sadržaj obračunske isprave i izvještaja propisat će federalni ministar finansija (u daljem tekstu: ministar).

Amandman IX

U članu 18. stav 4. se briše.

Iza stava 5. dodaje se novi stav koji glasi:

„Osnovica doprinosa za davanja iz stava 5 umanjuje se za iznos plaćenog PDV-a.“

U stavu 6. briše se tačka i dodaje: „a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec“.

Dosadašnji stavovi 6, 7 i 8 postaju stavovi 7, 8 i 9.

Obrazloženje

Za stav 4.:

Ne mogu se doprinosi isplaćivati na plaću ili dio plaće koja nije isplaćena.

Doprinosi se isplaćuju samo na naknadu koja je isplaćena, a ne na onu koja se planira isplatiti. Bez isplate plaća nema ni isplate doprinosa.

Za novi stav 6.:

Ukoliko se plaća, ili dio plaće daje u stvarima i/ili uslugama ili u korištenju nekog prava osnovica doprinosa treba da se smanji za iznos plaćenog PDV-a na navedene stvari i usluge.

Za postojeći stav 6. koji postaje stav 7.:

Stav 6. se treba dopuniti kako je predloženo, jer bi se na taj način obračun doprinosa za davanja navedena u stavu 6. vršio najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec, te bi isplata doprinosa išla zajedno sa obračunom plaće za taj mjesec.

Obzirom da je ta mogućnost propisana i u stavu 5. ne vidimo razlog zašto se ta ista ne bi propisala i u stavu 6.

Član 19. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 19.

(Za izabrana ili imenovana ili postavljenalica)

(1) Za osiguranika po osnovu izabranih ili imenovanih ili postavljenih lica obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne, federalne, kantonalne, gradske ili općinske vlasti, u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabranog ili imenovanog lica, odnosno pravno lice ili drugi pravni subjekt u kojem osiguranik obavlja poslovodnu funkciju direktora.

(3) Doprinosi za obveznike iz stava (1) ovog člana se obračunavaju i uplaćuju shodno odredbama čl. 16. do 18. ovog zakona.

(4) Za osiguranika po osnovu obavljanja poslovodne funkcije direktora bez radnog odnosa, obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, ukoliko nije osiguran po drugom osnovu.

(5) Za osiguranika iz stava (4) ovog člana doprinosi se obračunavaju po stopama iz člana 9. stav (1), i člana 10 tačka a) ovog zakona, na mjesečnu osnovicu koju čini iznos primanja koje se isplaćuje direktoru za taj mjesec, ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće.

(6) Za osiguranika po osnovu obavljanja funkcije direktora bez radnog odnosa, ukoliko je osiguran po drugom osnovu, na primanja koja podliježu obavezi poreza na dohodak, izuzev lica iz stava (7) ovog člana, doprinosi se obračunavaju po stopi iz člana 9. stav (1) ovog zakona.

(7) Izuzetno od stava (3) ovog člana, lice koje obavlja poslovodnu funkciju direktora bez radnog odnosa i koja ima status penzionera, kod kojeg neće biti privremeno obustavljena isplata penzije niti postoji mogućnost naknadnog utvrđivanja nove penzijske osnovice, nije obveznik doprinosa iz osnovice.

Amandman X

U članu 19. u stavu 4. riječi „ukoliko nije osiguran po drugom osnovu“ se brišu.

U stavu 5. riječi „ali ne može biti niža od iznosa prosječne plaće“ se brišu.

Stav 7. se briše.

Obrazloženje

Za stav 4.:

Neopravdano je da direktor koji nije u radnom odnosu, ukoliko je osiguran po drugom osnovu, za obavljanje poslovodne funkcije direktora ne plaća doprinose.

Šta bi se desilo u slučaju da je lice direktor u tri kompanije bez radnog odnosa i da je istovremeno osigurano po nekom drugom osnovu. To bi značilo izbjegavanje plaćanja doprinosa za obavljanje tri direktorske funkcije.

Za stav 5.:

Obrazloženje je identično kao i obrazloženje iz amandmana VIII za stav 8.

Za stav 7.:

Stav 7. člana 19. ostavlja mogućnost za zloupotrebe. Prema ovom stavu obaveznik doprinosa nije lice koje obavlja funkciju direktora bez radnog odnosa i koje je u penziji. U praksi bi se mogli pojaviti slučajevi postavljanja osoba koji su u penziji na poziciju direktora, kako bi se izbjegla obaveza plaćanja doprinosa. Na taj način bi se smanjilo zapošljavanje mladih kadrova koji mogu doprinijeti napretku države. Također, država se oštećuje izbjegavanjem plaćanja poreskih obaveza.

Član 20. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 20.

(Za osiguranika po osnovu radnog odnosa – izaslanog radnika)

(1) Za osiguranika po osnovu radnog odnosa – izaslanog radnika obveznik doprinosa iz osnovice jest osiguranik.

(2) Obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih doprinosa jest poslodavac ili drugolice koje umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iz člana 16. ovog zakona iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%. U mjesečnu osnovicu uključene su i naknade plaće iz člana 17. stav (2) ovog zakona.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranika iz stava (1) ovo člana, ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice iz člana 17. stav (7) ovog zakona uvećane za 20%.

(5) O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt u skladu s odredbama propisa o radu.

(6) Osnovicom za doprinose iz člana 16. ovog zakona smatraju se i iznosi ostalih primanja iz člana 17. ovog zakona, koji su oporezivi porezom na dohodak, što ih poslodavac isplaćuje ili daje pored plaće za rad u inostranstvu.

(7) Doprinosi prema mjesečnoj osnovici obračunavaju se i uplaćuju shodno odredbama člana 18. ovog zakona.

Amandman XI

U članu 20. u stavu 1. iza riječi „radnika“ dodaju se riječi „koji plaću prima u FBiH“.

U stavu 3. istog člana riječi „koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%“ mijenjaju se riječima „koju izaslani radnik prima u Federaciji prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu“.

Stav 4. se briše.

Obrazloženje

Obrazloženje je isto kao za amandman VI.

Potpuno je neopravdano da se za lice koje se pošalje na rad u inostranstvo plaćaju doprinosi i u Federaciji i u inostranstvu.

U stavu 3. definisano je da je osnovica plaća koju bi radnik ostvario obavljanjem istih ili sličnih poslova u FBiH. Šta se to smatra istim ili sličnim poslovima, ko to određuje i šta ukoliko radnik nije ranije radio na području FBiH.

Mjesečna osnovica za obračun doprinosa je iznos koji je isplaćen.

Zbog toga je predloženo zakonsko rješenje da osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice iz člana 17. stava 7. ovog zakona uvećane za 20% potpuno neprihvatljiva. Ovakva formulacija nije poznata u zakonima susjednih država.

Član 21. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 21.

(Za osiguranika po osnovu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera)

(1) Za osiguranika po osnovu stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja svih

doprinosa jest poslodavac koji je primio osiguranika radi stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera.

(2) Za osiguranika iz stava (1) ovog člana doprinosi se obračunavaju na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz stava (4) ovog člana, i to:

a) Posebni doprinos za osiguranje za slučaj invalidnosti zbog povrede na radu i profesionalne bolesti iz člana 9. stav (3) ovog zakona.

b) Posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti iz člana 10. tačka c) podtačka 2) ovog zakona.

(3) Obaveza doprinosa u skladu sa stavom (1) ovog člana obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na periodu u trajanju do jedne godine.

(4) Mjesečna osnovica za osiguranike iz stava (1) je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,35.

(5) Ako poslodavac osiguraniku iz stava (1) ovog člana isplati primanje podložno obavezi poreza na dohodak, obaveza doprinosa prema tom primanju utvrđuje se na način propisan za obavezu doprinosa za osiguranike po osnovu obavljanja drugih samostalnih djelatnosti i ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova iz člana 30. ovog zakona.

(6) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XII

U članu 21. u stavu 4. broj „0,35“ mijenja se brojem „0,20“.

Obrazloženje

Predložena osnovica za obračun doprinosa za lica koja su na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i volontera je previsoka.

Njenim smanjenjem podstaknut će se zapošljavanje mladih i njihovo osposobljavanje za samostalni rad.

Prihvatanjem predloženog amandmana poslodavci će se odlučiti da zapošljavaju veći broj mladih osoba i time doprinijeti smanjenju stope nezaposlenosti u našoj državi. Ne smijemo zanemariti činjenicu da su mladi budućnost ove države. Ukoliko se poslodavcima ne da neki podsticaj za zapošljavanje, država bi mogla ostati bez najznačajnijeg resursa moderne ekonomije - ljudskog kapitala.

Član 24. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 24.

(Za osiguranike po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti koji od tih djelatnosti porez na dohodak plaćaju prema paušalnom dohotku)

(1) Osiguranici po osnovu obavljanja samostalnih djelatnosti obrta i srodne djelatnosti te poljoprivrede i šumarstva koji od obavljanja tih djelatnosti, u skladu s propisima o porezu na dohodak, porez na dohodak plaćaju prema paušalnom iznosu, sami su obveznici doprinosa i obveznici plaćanja doprinosa za lično osiguranje.

(2) Doprinosi po stopama iz člana 12. ovog zakona obračunavaju se na osnovicu iz stava (3) ovog člana.

(3) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,70.

(4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, mjesečna osnovica za obračun doprinosa, za osiguranike koji obavljaju niskoakumulacijske djelatnosti starih tradicionalnih zanata utvrđenih posebnim propisom i za obveznike koji obavljaju prijevoz putnika samo s jednim sredstvom prijevoza i bez zaposlenika, je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40, a za obveznike koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost mjesečna osnovica za obračun doprinosa je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,29.

(5) Doprinosi dospijevaju na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XIII

U članu 24. u stavu 4. iza riječi „niskoakumulacijske djelatnosti“ taksativno nabrojati šta spada u te djelatnosti.

Obrazloženje

Obzirom da nigdje u zakonu nije navedeno šta sve spada u niskoakumulacijske djelatnosti u praksi može doći do problema prilikom provjere primjene zakona od strane inspekcije.

Ukoliko se ne prihvati amandman u predloženom obliku, onda je potrebno definirati u članu 2. ovog zakona šta sve spada u niskoakumulacijske djelatnosti i ko ih utvrđuje.

Član 26. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 26.

(Za osiguranika po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog umjetnika kojemu se doprinosi plaćaju iz budžeta)

(1) Za osiguranika po osnovu samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnog književnika, umjetnika i sl. kojemu se, prema posebnom propisu kantonalne skupštine, doprinosi plaćaju iz budžeta, obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest kanton, odnosno ministarstvo nadležno za kulturu.

(2) Obveznik obračunavanja jest ministarstvo nadležno za kulturu ili drugo tijelo ovlašteno od tog ministarstva.

(3) Doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje, po stopama iz člana 12. ovog zakona, obračunavaju se na osnovicu prema mjesečnoj osnovici iz stava (4) ovog člana.

(4) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,80.

(5) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 30-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XIV

U članu 26. u stavu 5. broj „30“ mijenja se brojem „15“.

Obrazloženje

Ukoliko je u ostalim članovima zakona rok za obračun i dospijeće doprinosa na naplatu do 15 dana u mjesecu za prethodni mjesec zašto se pravi razlika u slučaju doprinosa koji se isplaćuju iz budžeta.

Neophodno je uskladiti rok za obračun i dospijeće naplate kroz cijeli tekst zakona i ukoliko ipak ostane predložena zakonska formulacija, onda je i na ostalim mjestima u zakonu neophodno rok produžiti do 30-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Član 32. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 32.

(Za osiguranika po osnovu lica koje je prekinulo rad, a bivši ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje)

(1) Za osiguranika po osnovu lica koje je prekinulo rad, a bivši ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje jest pravno ili fizičko lice ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obavezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz člana 10. tačka a) ovog zakona obračunava se na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XV

Pojam iz člana 32. „za osiguranika po osnovu lica“ je neophodno definisati u članu 2. ovog zakona u kojem se definišu pojmovi.

Obrazloženje

Pojam „za osiguranika po osnovu lica“ ne znači apsolutno ništa.

U zakonu je regulisano ko je obaveznik doprinosa za osiguranika po osnovu lica koje je prekinulo rad, a bivši ga je poslodavac uputio na obrazovanje ili stručno usavršavanje, a ustvari je totalno nejasno koja je to situacija u praksi. Ukoliko ona zaista postoji onda je neophodno objasniti o čemu se tačno radi kako ne bi došlo do različitih tumačenja i nejasnoća prilikom primjene ovog zakona.

Član 33. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 33.

(Za osiguranika po osnovu lica kojeg je pravno ili fizičko lice, prije stupanja u radni odnos, uputilo na praktični rad)

(1) Za osiguranika po osnovu lica kojeg je pravno ili fizičko lice, prije stupanja u radni odnos, uputilo na praktični rad obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje jest pravno ili fizičko lice ili drugi poslovni subjekt koji je izvršio prijavu osiguranika na obavezno zdravstveno osiguranje.

(2) Doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi iz člana 10. tačka a) ovog zakona obračunava se na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(3) Doprinos se obračunava i dospijeva na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XVI

Pojam iz člana 33. „za osiguranika po osnovu lica“ je neophodno definisati u članu 2. ovog zakona u kojem se definišu pojmovi.

Obrazloženje

Isto kao i za prethodni amandman.

Član 34. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 34.

(Za člana porodice lica zaposlenog u inostranstvu)

(1) Za člana porodice lica zaposlenog u inostranstvu obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa za svakog pojedinog člana porodice jest lice zaposleno u inostranstvu, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije uređeno.

(2) Obavezu doprinosa, mjesečne iznose doprinosa te period na koji se obaveza odnosi utvrđuje nosilac zdravstvenog osiguranja rješenjem za svakoga osiguranog člana porodice.

(3) Doprinos za zdravstveno osiguranje iz člana 10. tačka a) ovog zakona se obračunava na mjesečnu osnovicu koja je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,40.

(4) Doprinos iz stava (3) ovog člana dospijeva na naplatu do 15-tog dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Amandman XVII

U članu 34. u stavu 1. riječ „jest“ mijenja se sa riječima „može da bude“.

Obrazloženje

Zašto se nekome nameće obaveza da plaća doprinose za članove porodice.

To treba da se ostavi na volju licu koje je zaposleno, a ne da mu se propiše obaveza da to čini.

Član 35. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 35.

(Za osiguranika po osnovu korištenja porodiljskog odsustva)

(1) Za osiguranika koji se nalazi na porodiljskom odsustvu obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa je isplatilac naknade plaće.

(2) Doprinosi iz člana 16. ovog zakona obračunavaju se prema mjesečnoj bruto naknadi plaće.

(3) Doprinosi iz stava (2) ovog člana obračunavaju se i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom naknade.

Amandman XVIII

U članu 35. u stavu 2. navesti šta se tačno podrazumijeva pod pojmom „mjesečne bruto naknade plaće“.

Obrazloženje

Potrebno je taksativno nabrojati šta sve ulazi u bruto plaću kako ne bi došlo do različitih tumačenja u praksi.

U nastavku ćemo prikazati kako je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno zdravstveno osiguranje Crne Gore definisano šta sve obuhvata bruto plaća. To je zarada za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećana zarada, naknada zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica. Bruto zarada obuhvaća i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Na sličan način treba da se definiše i u Nacrtu ovog zakona.

Druga mogućnost je da se pojam „mjesečne bruto naknade plaće“ definiše u članu 2. ovog zakona. Ukoliko se prihvati ova mogućnost onda nije neophodno u svakom članu u kojem se spominje navedeni pojam taksativno nabrojati šta se pod njim podrazumijeva.

Član 39. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 39.

(Obveznik plaćanja doprinosa na naknade plaće)

(1) Za osiguranika koji pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja ostvaruje na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(2) Za osiguranika koji ostvaruje pravo na plaćeni dopust ili na rad s polovinom punog radnog vremena radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, te po tom osnovu ostvaruje pravo na naknadu plaće na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i obveznik plaćanja jest kantonalni zavod zdravstvenog osiguranja.

(3) Doprinosi iz člana 16. ovog zakonase obračunavaju prema mjesečnoj osnovici koja je iznos bruto naknade plaće za određeni mjesec, utvrđena posebnim propisom i dospijevaju na naplatu istovremeno s isplatom naknade.

Amandman XXIX

U članu 39. u stavu 3. navesti šta se tačno podrazumijeva pod pojmom „iznos bruto naknadne plaće“.

Obrazloženje

Isto kao i za prethodni amandman.

Član 50. u Nacrtu Zakona o doprinosima glasi:

Član 50. (za neplaćanje doprinosa)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM kaznit će se za prekršaj:

- a) poslodavac – pravno lice, koji u istu banku istovremeno ne preda nalog za plaćanje za isplatu plaće i naloge za plaćanje za uplatu doprinosa (član 48. stav (4))
- b) OOPP koja ne dostavi izvještaje Poreznoj upravi u skladu s članom 48. st. (5) i (6),
- c) OOPP ne postupi u skladu s članom 48. st. (9) i (10).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se poduzetnik za prekršaj iz stava 1. tačka a) ovog člana.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

Amandman XX

U članu 50. u stavu 1. riječi „od 20.000 do 200.000 KM“ mijenjaju se riječima „10.000 do 50.000 KM.“

Obrazloženje

Kazne koje su predložene su nesrazmjerne trenutnoj ekonomskoj situaciji u BiH, te ih je potrebno uskladiti i smanjiti u skladu sa našom realnom ekonomskom situacijom kako za pravna tako i za fizička lica. Također, raspon u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM je prevelik i ostavlja mogućnost za korupciju.

Predloženim amandmanom će se direktno utjecati na smanjenje mita i korupcije i doprinijet će se efikasnijem i pravednijem provođenju zakona.